

## מט:

## נערה שנתפתתה פרק רביעי כתובות

## מסורת הש"ס

(א) ויגדל ר' יוסי וביא  
גמרי' (ובדל' ע"ה) (ב) כי  
ח' (ג) שם קטל' (ד) ויגדל  
ר' יהודה וי' הרשב"ם  
שהא' מוראל' (ה) ויגדל  
קטל' (ו) ועד דיה' נזונת  
יגדל לפי דיה' הוא ואלוהו  
(ז) ויגדל' כג' ויהא' הכי  
ר' יוחנן עמקי' חזקיהו וק'  
הוא אומר ומרסיהו וי'  
ממלא' חמה וי' ולק' ע"כ  
שלא היה מלת חזקיהו כחזק  
בגמ' (המס' ח' ט) ויגדל  
נגל' הדבר הזה

## תורה אור השלם

1. נזון לבהמה לחקיה  
לכני ערב אשר יקראו  
החלים קמו ט

## גליון הש"ס

רש"י דיה' ט"כ"א וי'  
אבל בני' לבא' לבישר'  
הבי' ע"כ כש"י לקמן נג'  
ע"כ דיה' דנייחד'

## מוסף רש"י

אלמנתי נזונת מנכסיו.  
מנאי' מנכסו ע"כ כתב  
לה ואל' חסד' יתנא' צניח'  
ומיתנא' מנכס' כל ימי'  
מזג' ארמיתין ורשב"ם  
ב"ב קט"ז וי' נישאת הבת.  
והבינה הנכס' לבעלה.  
אלמנתי מנכס' מנכסיו  
והבינה הנכס' לבעלה.  
אמר ר' יהודה  
כ"ר. אלוה' הוא (שם).  
ואמר' אלמנתי נזונת  
מנכסיו. לבעלה או  
מנכס' על שמה' או  
שחנתה מנכסה' או שיונה  
היורשין ליתן לה מנכסה'  
(שם).

דאפי' כחו. דקילא דלג עסקא באורייתא: ואידי דסגא כנוס כ' לא  
גרסין דתנא דלא לא מני ליה כמתני'. אלא הי' ואידי דכנות לאתר  
מיתא אציה מונה כו': כאושא הפקינו. כשישנו סנהדרי גזית כלשאר  
שהיא אחת מעשר גזיות שגלתה סנהדרין כדלמך כ"ה (דף לא):

כשכן קטנים. עד שיצילו שערות:

פא שמע. דלית הלכתא כותיה אלא  
מימר אמרין ליה ואלו' יכללס'  
ויזון אכל מיכ' לא כייפינ': יארוה.

מתין. מעון מניס מתרגמין מזור

יארוזין (ירמיה טו). והוא אסור על

כני: יארוה ילדה ואבני מתא שדיא.

המתין הוליד מולדומו והטיל פרנסתן

על בני העיר: כסו ליה אסיפא.

כסו מכתשת על פיה ועימוד זה על

בג שוליה בגובה שמשו קולו ויכריזו

על עצמו שהוא רע בני העוררים

דעורבא בעי בני והוא גברא לא

בעי בני. ואית דמפשי' שלח' כזור

יעמוד עליה ואמר כן על איתו

האש: לנני עורבא אש' יקראו.

אלמא לא זיין להו: אוכמי. כשגל

משחיר והאס והאס ארסין אותן אבל

מתחילתא לבניס ושונאין אותן: ולא

אמרן. דלא כפיין: אלא דלא אמרי.

שאריו עשיר: בעל כרחו. לא יאה

אלא דקא בעלמא ואפי' אין בניו:

כי הא דרבא כפייה. על האדקה:

הוא ואשמו נזונין מהן. ואפילו כתבן

מעשיו ולא מן הדין אלא תקנת

הנכסים היא: גדולה מזו אמרו.

נגדולה מזו אמרו כגון אלמנה וכת

ויקום הבת שאף על פי שהוא מת

והנכסים נשעבדו ללווק דרבנן כגון

בעל בנכסי אשתו וק"ל (גיטין דף מח:)

אין מוציאין למזון האשה מנכסים

משעבדים אפי' הכי הינא דליכא

למימא שפירא העולם כגון כי דא

לוקח שלא הוציא מעות שויוה רבנן

כיוסד ואמרין מזון האלמנה מנכסיו

בעלה: כי הא דשלח רבין באיגרתיה

כו' ניסא הכה. אפי' דלמור רבנן

בעל בנכסי אשתו לוקח הוי וקיימא

לן אין מוציאין למזון האשה מנכסים

משעבדים הכא שויוה רבנן כיוסד

משום שפירא דלאלמנה. והכי מפורש

בש נוחלין (ס): הוא ואשמו. שהוא קיים

ואלו בניו הם ולא הוציאו מעות

אלא מתנה בעלמא: מינעיא. ואפי'

דמתנה כמכר לענין שעבוד הכס

הוא דלי לאו דעבד ליה נחלא לנפשיה

לא יידי ליה מתנה: אבל בנו ליכא

למימר הכי: ומסא הכה. ובעלה

יורשה: אלמנא. של אבי הבת:

ניזונס מנכסיו. ולא אמרין אש

נכרי הוא זה ואינו יורשו של אב

אלא של אשתו ולנוקח בעלמא

האשה מנכסים משעבדין: הסס הוא

דליכא דערב קמס. שמת בעלה להכי עבדו רבנן

תקנא: אבל הכא. דקאי אינה נערה לדידה ולדידה

קמ"ל: הלכסא כוופס. אדר' אילעא קאי: אכרעיה. על רגלו:

ועשייתיהו

דמי ואין מוציאין למזון

מכרו או משכנו מוציאין לפרנסה ואין מוציאין למזונות

היה נתנו והא דנקט מכרו לאשמועינן דאפי' מכרו מוציאין לפרנסה

פשיטא ליה דאין מוציאין אפילו נתנו כדמין דאפי' מכרו מוציאין לפרנסה

דאשה גובה כתובתה ומוזנות משעבדין נמקוס שיש נכסים בני חורין

נחלין (כ"ב דף קג). אבל מטלטלי דמתנת בריא דהיא דאורייתא לא גביא כחובתה ומוזנות לא גביא אפילו ממקרקעי כי היכי דלא

גביא מלקוחות כדפרשין ולא מנעיא נתן הוא אלא אפילו נתנו יתומים אפי' סבכר משמת נשעבדו הנכסים: וזונת מנכסיו

הוא ואשתו פבעיא. אפי' דלא דמי דהתם אין יכולין לירש אלא מה שהוא מוריש ומזון אלמנה הוא חייב מקודם מכל מקום מיימי

הכי הואיל ואלמנה רבנן לשעבודא דידה שאף מן העל שאלו כיוסד אלא כנוקח גובה אפי' דלא הימה גובה מלוקח אחר הכי נמי אית

לן לקמי' כסוכא לבנו שיהא הוא ואשמו מוזין מהן:

דאפילו בתו חובה הוא דליכא הא מצוה

איכא ואיבעית אימא ר' יהודה והכי קאמר

האב אינו חייב במוזנות בתו וכל שכן לבנו

הא מצוה בבנו איכא וקל וחומר לבנות

והא דקתני בתו הא קא משמע לן דאפילו

בתו חובה ליכא ואיבעית אימא ר' יוחנן בן

ברוקא והכי קאמר אינו חייב במוזנות בתו

והוא הדין לבנו והוא הדין דאפילו מצוה נמי

ליכא ואידי דבנות לאחר מיתת אביהן חובה

תנא נמי אינו חייב אמר רבי אילעא אמר

ריש לקיש משום רבי י' יהודה רבי חנינא

"באושא התקינו שיהא אדם זן את בניו ואת

בנותיו כשהן קטנים איבעיא להו הלכתא

כוותיה או אין הלכתא כוותיה תא שמע י' כי

היה אותו לקמיה דרב יהודה אמר להו

יארוה ילדה ואבני מתא שדיא כי היה

אתו לקמיה דרב חסדא אמר להו כפ' ליה

אסיחא בצבורא וליקוס ולימא עורבא בעי

בניה והוא גברא לא בעי בניה ועורבא בעי

בניה והכתוב ילבני עורב אשר יקראו לא

קשיא הא בחיורי הא באוכמי כי היה אתי

לקמיה דרבא אמר ליה נחא לך דמיתוני

בניך מצדקה ולא אמרן אלא דלא אמר

י' אבל אמר כפיין ליה על כרחיה כי הא

דרבא כפייה לרב נתן בר אמי ואפיק מיניה

ד' מאה זוזי בצדקה אמר רבי אילעא אמר

ריש לקיש באושא התקינו הכותב כל נכסיו

לבניו הוא ואשתו נזונים מהם מתקף לה

רבי זירא ואיתימא רבי שמואל בר נחמני

גדולה מזו אמרו אלמנתי נזונת מנכסיו

הוא ואשתו מיבעיא דרשלה רבין באיגרתיה

מי שמת והניח אלמנה וכת' אלמנתי

ניזונת מנכסיו נישאת הבת אלמנתי ניזונת

מנכסיו ממה הבת אמר ר' יהודה בן

אורחות של רבי יוסי בר חנינא על ידי היה

מעשה "ואמרו אלמנתי ניזונת מנכסיו הוא

ואשתו מיבעיא מהו דתימא התם הוא

דליכא דרורה אבל הכא נטרה לדירה

ולדירה קא משמע לן איבעיא להו הלכתא

כוותיה או לית הלכתא כוותיה ת"ש דרבי

חנינא ור' יוחנן הו' קיימי אתא ההוא גברא

גחין ונשקיה לר' יוחנן אכרעיה אמר ליה ר'

חנינא מאי האי א"ל כותב נכסיו לבניו הוא

ועשייתיהו

דמי ואין מוציאין למזון

מכרו או משכנו מוציאין לפרנסה ואין מוציאין למזונות

היה נתנו והא דנקט מכרו לאשמועינן דאפי' מכרו מוציאין לפרנסה

פשיטא ליה דאין מוציאין אפילו נתנו כדמין דאפי' מכרו מוציאין לפרנסה

דאשה גובה כתובתה ומוזנות משעבדין נמקוס שיש נכסים בני חורין

נחלין (כ"ב דף קג). אבל מטלטלי דמתנת בריא דהיא דאורייתא לא גביא כחובתה ומוזנות לא גביא אפילו ממקרקעי כי היכי דלא

גביא מלקוחות כדפרשין ולא מנעיא נתן הוא אלא אפילו נתנו יתומים אפי' סבכר משמת נשעבדו הנכסים: וזונת מנכסיו

הוא ואשתו פבעיא. אפי' דלא דמי דהתם אין יכולין לירש אלא מה שהוא מוריש ומזון אלמנה הוא חייב מקודם מכל מקום מיימי

הכי הואיל ואלמנה רבנן לשעבודא דידה שאף מן העל שאלו כיוסד אלא כנוקח גובה אפי' דלא הימה גובה מלוקח אחר הכי נמי אית

לן לקמי' כסוכא לבנו שיהא הוא ואשמו מוזין מהן:

דאפי' כחו. דקילא דלג עסקא באורייתא: ואידי דסגא כנוס כ' לא

גרסין דתנא דלא לא מני ליה כמתני'. אלא הי' ואידי דכנות לאתר

מיתא אציה מונה כו': כאושא הפקינו. כשישנו סנהדרי גזית כלשאר

שהיא אחת מעשר גזיות שגלתה סנהדרין כדלמך כ"ה (דף לא):

כשכן קטנים. עד שיצילו שערות:

פא שמע. דלית הלכתא כותיה אלא

מימר אמרין ליה ואלו' יכללס'  
ויזון אכל מיכ' לא כייפינ': יארוה.

מתין. מעון מניס מתרגמין מזור

יארוזין (ירמיה טו). והוא אסור על

כני: יארוה ילדה ואבני מתא שדיא.

בשהם קטנים. אבל קטני קטנים לכ"ע חייב כדלמך כסוף אפי' (לקמן דף סה: ושם): הא בחיורי הא באוכמי. שני מני עורבים יש אחד לבן ואחד שחור כדמוכח בפרק אלו טריפות וחולין דף (סג.) גבי סמיני עופות דמריה עורב העמקי ומפרש העמקי כמראה החמה שעמוקה מן הכל פי' לבן:

אכפיה רבא בו' וא"ת היאך כפה אלו כשציל לדק והכתוב מתן שכרה גלדה דכתיב (ולמען) יצרכו ואמרי' ב' כל הנצר (וחולין ק': ושם) כל מלוא עשה שמתן שכרה גלדה אין בית דין של מטע

מוחרין עליה ויש לומר דאכפיה בדברים א"ג קטני צניח' בני חורין בני העיר

למך כן וכן למדש הלך אכפיה כדלמרינן בפרק קמח' דנכח' כחל' (דף ח: ושם) דרש'אין בני העיר

לספיע על קיתנן ועוד דנלדקא איכא מרמי לאוי לא מאמין ולא מקפון

(דכרס טו:): הוא ואשתו נזונים מהם. משמע הא לאחר אין מוזין

דמתנה הו' כמכר דכפי' כקוטנס דלי לא דעבד ליה נחלא לנפשיה לא

הו' יידי ליה ואין מוציאין למזון האשה והכנות מנכסים משעבדים

לפי שאין קצוצין או לפי שאין כחוצין כדלמרינן במעון חקן (גיטין דף קג: ושם)

מנכסיו על נחלות דליכא למימר דנקט

בט' משום דלחיי' דמוזין אפי' ממטלטלין אבל לאחר לא היו מוזין

האשה משמע הא לאחר לא היו מוזין ממטלטלין כמו שאין אלמנה נזונה

ממטלטלין דיורשין אי נמי משום הא

א"ג כתב לאחר לא היה ניזון הוא

אפי' דלא טרפא מן הלקוחות ומיהו

בש נחלין (כ"ב דף קג). משמע דלא

טרפא ממקל' מתנה דקאמר השתא

ירושא דאורייתא אלמנתי ניזונת מנכסיו

מתנה שכי' מרע דרבנן לא כל שכן משמע דמתנתה בריא

דאורייתא אינה ניזונת מנכסיו אפי' דמתנתה מן היורשין ואין לומר

דמתנתה דאורייתא נהי דכ"ש לא

צדקה ואפילו אין בניו כי הא (תרבא) פ' כי' דכ"ש

דכ"ש איתו לוק' את בניו דרבא כפייה לרב ב"א ואפי' מניה ר' מאת זוז

לצדקה (תרב' פ') שששי איתא כ"י (אלא) [של] מלקות ויפסוק כסא

עשר דעלמא אלא כ"י של דברים ע"י הכלמות

ופי' עשר עד שנתפסה לוק' אותם. ובשילוי' פירקין

דלקמן אמרין דרש' עולא רבה אפתחא דבין אפי'

שאמרו אין אדם זן את בניו ואת בנותיו כשהן קטנים

אבל זן הוא אותן כשהן קטני קטנים ועד כמה עד

כ' ש' א"ר אילא אר"ל באושא התקינו הכותב

נכסיו לבניו הוא ואשתו נזונים מהן פי' ואפי' ככתב

מנכסיו ולא מן הדין אלא תקנת חכמים הוא. ה'י

כותיה או לית ה'י כותיה ת"ש דר"ה ר' יוחנן הו'

קיימי אתא ההוא גברא גחין ונשקיה לר' יאכרע' א"ל ר"ה מאי האי א"ל

כותב נכסיו לבניו הוא ועשייתיהו לבריה לזונת:

עין משפט  
גר מצוה

כד א ב מ"י פ"י מהל'  
אשמוט' ל' ר' סמך  
לחין פא טושי' איהו  
פ' ט' פ"י ח'  
כ' ג מ"י שם הל'וי  
ופ"י מהל' מתנות  
עניס ה"י סמך עין קמ'  
טושי' [שם ועוד] וי' י'ד  
פ' רמח ספ"י ח':  
כ' ד ה מ"י פ"י מהל'  
אשמוט' ל' ר' סמך  
לחין פא טושי' איהו  
פ' ט' פ"י ח':

## חוספות ר"ך

את בנותיה בחיורי: א"ר  
אילא (אמר ר"ל) משום  
ר"ה באושא התקינו שיהא  
אדם זן את בניו ואת  
בנותיו כשהן קטנים. פי'  
כשישנו מנדרין באושא  
והא אחת מ"י גזיות  
שגלתה סנהדרין כדלמרי'  
בריה וזן (אמר ר"ל) כותיה  
או לית ה'י כותיה פ'י  
כלום יש לספוק על דברי  
ר' אילא שכן התקינו:  
ת"ש דלית ה'י כותיה דכי  
היה אותו לקמיה דר"י א"ל  
יערוד ילדה ואבני מתא  
שדיא להו פ'י יערוד חקן  
כדלמרינן במעון חקן  
(גיטין דף קג: ושם)  
והוא עוף אכורי על בניו.  
כ' זה האיש אכורי על  
בניו ויפסילם על היצור  
והיה אומר לו כך אולי  
ירבו ויכלסו ויפנסם אבל  
לכונן לא ה"י טופא אותו:  
כי אתו לקמיה דר"ה א"ל  
כפ' ל' אסיחא בציבורא  
וליקוס ולימא עורבא בעי  
בניה והאי גברא לא בעי בניה  
פי' כפי' מכתשת על פיה  
ועימוד זה על פיה ויעמוד  
העורבים כרי שיערו הצבור  
וירחמו עליהם שהוא איתו  
מרחם עליהם. כי היה אתו  
לקמיה דרבא א"ל נחא לך  
ליחיוני בניך פון הצדקה  
וליא' אלא דלא אמר' ר'י  
עשירי אבל אמר' כיפי'  
לית צריך ל' יתא אלא  
אחר' פ'י לא יתא אלא  
צדקה ואפילו אין בניו  
כי הא (תרבא) פ' כי' דכ"ש  
דכ"ש איתו לוק' את בניו  
דרבא כפייה לרב ב"א ואפי'  
מניה ר' מאת זוז  
לצדקה (תרב' פ') שששי  
איתא כ"י (אלא) [של]  
מלקות ויפסוק כסא  
עשר דעלמא אלא כ"י  
של דברים ע"י הכלמות  
ופי' עשר עד שנתפסה לוק'  
אותם. ובשילוי' פירקין  
דלקמן אמרין דרש' עולא  
רבה אפתחא דבין אפי'  
שאמרו אין אדם זן את בניו  
והא בנותיו כשהן קטנים  
אבל זן הוא אותן כשהן  
קטני קטנים ועד כמה עד  
כ' ש' א"ר אילא אר"ל  
באושא התקינו הכותב  
נכסיו לבניו הוא ואשתו  
נזונים מהן פי' ואפי' ככתב  
מנכסיו ולא מן הדין אלא  
תקנת חכמים הוא. ה'י  
כותיה או לית ה'י כותיה  
ת"ש דר"ה ר' יוחנן הו'  
קיימי אתא ההוא גברא  
גחין ונשקיה לר' יאכרע' א"ל  
ר"ה מאי האי א"ל  
כותב נכסיו לבניו הוא  
ועשייתיהו לבריה לזונת: